

Передплата

«РУСЛАНА» вноситься:
в Австрії:

на чотири роки . . . 20 пер.
в рік . . . 10 пер.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 пер.

За границею:

щорічний рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Барвеш ми очі і думи ми виреш; а не возьмеш млости і віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — В Русланових псалмів М. Папкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровського (Хорун-
щини). Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає садити
напередне застережене.—
Рекламації неопечатані
вільні від порта.— Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надсланим» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Становище руских послів в державній раді а об'єктивність „Діла“.

(Дальше).

В кількох числах «Діла» п. Будзиновский висловив свої погляди про парламент «праці» і вказує насамперед на те, що правительство а також і деякі сторонництва парламентарні думали, що в новій раді трудно буде ухвалити державні конечности і в тій цілі утворити потрібну парламентарну більшість. (Ми вже иншим разом звертали бачність на се заспокоєне, що так зв. народних конечностей, які звичайно супротиставляють опозиційні сторонництва конечностям державним, є неможливе без ухвалення бюджету і т. и. сих найважніших конечностей, в рамках котрих можуть бути заспокоєні і народні конечности). Отже инакше склало ся, як ждало ся. П. Будзиновский пише ось що:

«Тимчасом на превелике диво, правительство майже без ніякого труду і заходів здобуло собі відразу поважну більшість. Воно навіть не здобуло її собі... Більшість сама утворила ся і як би з неба упавши, лягла у ніг правительства. Ще більше диво в тім, що ся більшість консервативна! Більшість членів палати послів вибрана поступовими виборцями, має поступову програму, а мимо того більшість палати є консервативна, навіть — реакційна!

«Консервативів є в палаті послів 189, вибраних коло 1,357.000 голосами. До них належать: 96 Німців, 32 Поляків, 19 Словінців, 17 Чехів, 13 Хорватів і Сербів, 9 Італійців і 3 Румуни.

«Послів вибраних на підставі вільнодумних чи взагалі поступових і демократичних програм є в палаті послів 326, вибраних чотирма мільонами голосів! До них належать: 86 Німців, 67 Чехів, 40 Поляків, 30 Русинів, 6 Словінців, 4 Італійці, 2 Румуни, 4 Словісти. Як навіть всіх членів польского кола зачислимо до консервативів, то будемо мати поступово-демократичну більшість зложеною з 300 послів і консервативно-клерикальну меншість зложеною з 200 до 216 послів. Тимчасом всі комбінації, які на підставі тих цифр роблено безпосередно по виборах а перед скликанням парламентарної сесії, показали, що практичне житє дуже часто іде цілком иншим дорогам, ніж теорія. Уже перші голосованя в важніших справах показали, що парламент з великою більшістю поступово-демократичних послів дав величезну клерикально-консервативну і правительственну більшість. Ся більшість зазначила ся при виборі

президії, при голосованю над наглими внесеннями в справі галицьких надужити виборчих і в справі реформи виборчих ординацій до соймів, а остаточно також при голосованю над бюджетовою провізориєю».

Се зявище видало ся п. Будзиновский чужим і неприродним, одначе ми вже пояснювали се явище словами одного заграничного політика: «Die Roten sind die Weissen, wenn sie am Ziele angelangt sind» (а навпаки буває, що die Weissen sind die Roten), а тепер також пояснив кн. Аверсперг політичну тактику німецько-национ. союзу, котрій ми недавно присвятили окрему статю. А вже і сам п. Будзиновский найшов поясненє сего явища у відзивах віденьського дневникарства і пише ось що:

«Віденьська праса має своє поясненє для факту, що майже всі сторонництва, навіть демократичні, але стоячі на становищі існуючого ладу суспільного (bürgerliche Parteien) згрупували ся коло абрагамовичівско-люеґерівскої осі і втворили більшість, против меншости, в котрій знов на перших скрипках грала соціально-демократична партія. Віденьська праса пояснює сей факт тим, що в наслідок нежданого результату виборів, котрий впровадив до палати послів велику силу християнсько-соціальных і соціальных демократів, кожда з сих партій мусить і буде грати на перших скрипках: християнсько-соціальні по стороні консервативній і правительственній, а соціально-демократи по стороні демократичній і опозиційній. Демократичні сторонництва німецькі, але репрезентуючі кляси посідаючі і стоячі на становищі існуючого ладу суспільного, могли би остаточно бути по тій стороні палати, по котрій стоять соціальні демократи, але не могли іти під команду сторонництва репрезентуючого пролетарят і сторонництва негуючого існуючий лад суспільний. Через сей «скрупул» всякі німецькі «поступовці» воліли знайти ся по стороні противників соціальної демократії, а по стороні поборюваних доси християнсько-соціальных».

Отсі причини спонукали німецько-национ. союз злучити ся з християнськими суспільниками і Чехами, а крім того політичний інтерес велів і польскому колу злучити ся з тими сторонництвами, з котрими оно для своєї політики може досягнути реальні придбаня.

«В той спосіб, пише п. Будзиновский дальше, утворила ся певна троїста більшість: християнсько-соціальні, Поляки і Чехи. В імя «славянської солідарности» причепили ся Словінці і Хорвати, навіть поступові, до сеї групи парламентарної, в котрій знайшли ся Чехи і Поляки. Супротив того, що деяким німецьким сторонництвам команда соціальных демократів в евентуальнім опозиційнім бльо-

ку була не вигідна і їм було якось нїяково під таким проводом, консервативно-клерикальний бльоок скріпив ся еще більше поступовими групами і одиницями.

«В той спосіб стало ся, що в палаті, зложеної з більшости з поступових і демократичних елементів, утворив ся консервативно-клерикальний бльоок більшости.

«Всі сторонництва ad hoc утвореної більшости парламентарної осягнули свою ціль. Християнсько-соціальні і Чехи осягли її дефінітивно. Християнсько-соціальні переперли Вайскірхнера на президента, а в додатку ізолювали свою особисту ривальку, соціально-демократичну партію. Чехи, хоч не виграли всего, бо чеські промови не будуть протокодувати ся, виграли проголошованє чеських інтерпеляцій і внесень, виграли се, що парламентарна кореспонденція буде зміст чеських промов офіційально подавати до часописий. Поляки виграли се, що легітимацийна комісія розділила протести против вибору членів кола польского між клубових товаришів запротестованих або між найбільше Полякам прихильних членів консервативного бльоку».

Просимо отже порівнати сі виводи п. Будзиновского з нашими поглядами, висловленими в названих статях Руслана, чи ми не вірно справу представили, або чи ми висловлювали яку радість, або злорадісну втіху і сати-сфакцію з сеї нагоди?!

Ріжнимо ся лише в тім з поглядами п. Будзиновского, що вибір президента Вайскірхнера, розділ верифікації в легіт. комісії, справу протоколованя чеських внесень і інтерпеляцій не вважаємо ціллю, яку мали осягнути сторонництва більшости, а лише середниками, котрі мають їй допомогти до осягненя инших конкретних успіхів, о чім ще дальше поговоримо.

(Дальше буде.)

Потреба педагогічного музею.

(Дальше).

Чотири сторони, тож дві картки, містять цілий материял, що служив до науки читаня малого і великого друку. З початку суть се вирази складаня букв, а при кінці являють ся вже слова, означуючі предмети і понятя. Подібний уклад є і польскої (латинської) азбуки з сею ріжницею, що великі польські букви становлять осібний відділ і подані суть поазбучно, а при руских буквах приходять спорадично, поазбучно же аж по пізнаню граматичного правила, коли пишеш велика буква.

За сим маємо на одній стороні поазбучно зібрані знаки звуків з повними назвами, що свідчить о поступі в научаню, бо не уживано складана букв через називанє аз — буки — віди а лише а — б — в.

Десять сторін се цілий буквар руский і польский. Від 11. сторони суть уступи т. зв. тяглі. В перших десятих склади відділювані суть картками, а прочі без карток.

Всіх уступів є 29, з поміж котрих не раз по кілька відносить ся до того самого предмету.

Три перші подають назви складових частий тіла людского і так перший голову, другий туловище, руки і ноги а третій внутрішні части. Другі два подають назви складових частий дому і будинків господарских, та всего, що в них містять ся. Обнимає також назви убраня і знарядів господарских.

Сих пять уступів містять самі назви.

Від слідуячого уступа п. з. «Я» маємо реченя повдинчі, а дальше і зложені. В уступі сїм подане є, що ученик робить.

Подам тепер написи дальших уступів: 6) Пять змислів, 7) Память, воля, разум, увага розділений відповідно до заголовка на 4 части, 8) Душа, 9) Родичі — розпадаєсь на 4 части. В першім є мова о матери, в другім в чім діти помагають матери, в третім занятя вітця при господарстві, а в четвертім, в чім діти помагають вітцєви. 10) Уступ «Учитель» розпадаєсь на три части. В першім бажає збудити послух і любов до учителя, в другім і третім розказує, про що учитель навчає пр.: Хто є цікавий, той хоче учити ся; хто лїнвивий, той бідний і пр. 11) Сполечность. В формі питань познакомлює учеників з ріжними занятями людей, ремісниками і урядниками. 12) Бог — ділить ся на 4 части. В уступах сих в пристойній формі поучає, які добродійства маємо від Бога і що повинні ми єму бути вдячні. 13) Перестороги дітем к пристойному захованю ся — розпадаєсь на 3 части а в них містять ся науки приличного захованя.

Дальший уступ розділений на дві части п. з.: Науки дітем з письма сьвятого. Суть се короткі реченя, як: Иди ко мравію о лїнвивче! і поревнуй пути єго, і буди онаго мудрійший. Послїдний уступ занимає дві молитви, одну перед а другу по науці.

За сими уступами подані суть: Главнїйшая правила ортонїї і прозодїї, правила слаганя, знаки прозодийні, коли пишуть ся великі букви і доперва по тім зібрані суть поазбучно великі букви.

За сим слїдує наука читаня титлів, а приміри подані суть скорочені і без скорочень.

Рахунки, що слїдують за сею частию, містять знаки славянські і арабські з поданєм назв і то наперед одиниці, дальше десятки, ста і тисячі, а відтак табличка множеня в обсязі 100.

Уступи польські, що слїдують за наукою рахунків, суть відрубного змісту, зладжені на підставі німецкого підручника (Zweiter Theil des Lesebuches für die Landschulen): 1) Użyteczność włościan;

Włościanie (chłopi) są społecznościami użytecznymi, 2) Co się zato stanowi włościan należą, 3) O wadach i źródłościach włościan, 4) Skąd wynikają prawdziwe ciężary włościan? (В сїм уступі є поученє поміщенє дрібнїйшим друком, як повинно ся відробляти панцину, а зміст з огляду на понятя свого часу є цікавий), 5) Powody zaspokojenia się włościan pośród prawdziwych przykrości.

Переглянувши сей букварець і читанку призначену для шкіл парафіяльних і порівнюючи єго з нинїшним поступом шкільництва, впадають нам вже на перший погляд великі ріжницї.

1) Бачимо, що наука читаня попереджала науку писаня, котрої, здаєсь, навіть не учено.

2) Школа занимала ся наукою самого читаня і то через виученє ся всіх букв в поазбучнім порядку через називанє їх.

3) Наука відбувалась механїчно на мертвих складах і відірваних словах часто без значіня.

4) По виученю складаня букв в склади і слова відчитувано вправді уступи, але ті не подавали в початках одноцїльного змісту, а накопичено множество назв, з котрих значна часть вимагала поясненя учителя.

5) Бачимо змаганя до зниженя ся до понятя учеників, бож виходив автор від складових частий тіла людского, хати і инших предметів, але тут губить ся в подробицях. В уступі: Память, воля, разум, увага і душа, хотїя як змагає до зниженя ся до понятя учеників, однак з огляду, що обговорює понятя абстрактні, дітям на сїм степені незрозумілі, не міг осягати користи і шкода було часу.

Уступи, як Родичі, Учитель суть добрі, однак вимагають упрощеня і зміни. В змінєнім виді сут они і в нинїшнім буквари.

6) Уступи як «Перестороги дітем к пристойному захованю ся» суть добрі і відповідно примінені здалиб ся і в теперїшних підручниках шкільних.

7) Уступи польські (вняті, чи примінені з німецкої книжки) можуть нас цікавити з огляду на тогочасні понятя, але місце їм у всіх народів в архіві памяток.

В примірнику, який дістав я, містить ся долучена картка скорописї, з підписом здаєсь учителя, що вказує, що учитель по виученю сеї книжочки познакомляє вже з скорописію, а вклеїна карточка служила єму за взорець.

8) Не подибуємо ані одного уступа з історїї ані з історїї природи.

Маємо тепер образ, чого учено в школах парафіяльних і в якім обсязі, а через порівнанє з нинїшним станом можемо виробити собі понятя, о скілько поступили або позістали ми позаду.

(Дальше буде).

Слабна оборона.

Наші виводи про теперїшню парламентарну ситуацію нашої репрезентації, витворену у великій части власною своєю політикою, звикло „Діло“ предта-

вляти у своїх „полїтичних гльосах“ як злобні видумки „заведених політиків“. Тож обмежимо ся сим разом на дословне наведєне з самого „Діла“ оборони найблизших собі, бо найрадикальнїйших членів українського клубу. Рїч мала ся так, що презес польского кола пос. Абрагамович мав інтервю з редактором варшавского „Goniec-a“, в якім висказав ся, що рускі радикали самі улекшили Полякам ситуацію в парламенті своїми непарламентарними виступами.

«N. fr. Presse» переказує зміст єнунциациї п. Абрагамовича — реферує дальше „Діло“ — в майже в півшпальтовій статейці п. з. Der Obmann des Polenklubs gegen die Ruthenen¹. Очевидно що о поміщенє сеї нотатки в „N. fr. Presse“ подбав сам п. Абрагамович. Перекажемо тут що важнїйше. Отже презес кола польского говорив: „Положенє „кола“ було на початку сесїї дуже трудне, бо против нього виступили з крайною ненавистю його противники. Однак тактика вибрана Русинами та одною частиною соціялістів, була така незручна, що німецькі партїї рїшили ся не йти в парі з тими фракціями; до сього причинила ся головно промова п. Будзиновского, котрий в парламенті грозив Полякам повїшенєм на сухих вербах та топленєм у Сянї. Сей виступ отворив німецьким політикам очі та навіть неприхильні доси Полякам німецькі послї підходили до п. Абрагамовича та висказували йому своє співчутє з приводу сього, що нема способу, аби не допустити до промов із такими грубими погрозами на явних засіданях парламенту; чимало тих політиків заявило, що вони аж по промові п. Будзиновского спізнали справдїшний характер польско-руських відносин. Впрочім промови Будзиновского й Трильовского знаменито прислужили ся Полякам та причинили ся до сього, що парламент від тоді зможе в освїтленю того рода промов як слїд оцінити жалі на т. зв. „польські виборчі надужитя“. — Стільки п. Абрагамович. — Не щоб ми привязували яку вагу до сих елюкубраций п. Абрагамовича, а прямо з днєвникарського обовязку занотували ми їх на стовпцях нашої часописи — тим більше, що п. Абрагамовичеви повело ся „перешварцувати“ їх до „N. fr. Presse“. Від себе замїтимо лише стільки: Сам п. Абрагамович найкрасше то знає, що політичне угрупованє партій рїшають фактичні відносини сил і інтересів, а не якісь сентиментально-естетичні рефлексїї на тему доброго вихованя; він знає також, що все иньше тїльки не пошана перед колом польским заставила учасників дотеперїшньої більсти вїйти з тим колом у союз взаїмної асекурації; ті кпини, що сипались на адресу кола польского з лавок його найсердечнїйших союзників, християнських соціялів, хочби в часі історичного засіданя легїтимацийної комісії, вказують на все иньше, тїльки не на симпатїї до кола польского й не на пошану перед ним. Щож дотикаєть ся дистингованих манєр панів з кола польского (на п. Добію таї купу йому подібних хамів треба, розумїєть ся, примкнути очі!), то справді нїякі в сьвітї плянтатори та

ніякі національні й політичні розбишаки не видержуть і сього погляду порівнана з сальоновцями-лицарями з „кола“.

Як бачимо: річевих аргументів що до парламентарної тактики ніяких; така оборона то гірше найострійшої догани, бо знаменує тільки стид за власні вчинки.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. В п'ятницю: руско-кат.: Ізаакія, Дальм.; римо-кат.: Роха. — В суботу: руско-кат.: 7 Отрок. в Ефезі; римо-кат.: Ліберата.

— Стан здоров'я Екск. Митрополита Шептицького, як нам доносять, як раз поліпшив і алярмуюча вість про ампутацію ноги, пущена Гюс-ом, є зовсім неправдива і безосновна. Екск. Митрополит сими днями має виїхати з лічничого заведення Лямана до Підлютого на літній відпочинок.

— Діяльність одеської „Просвіти“ за перший піврік с. р. Як і попереднього року, діяльність товариства складалася головним чином з урядження наукових зборів і літературно-музичних вечерів та вистав. Наукових зборів відбуло ся 17, на них прочитано 18 рефератів. Літературно-музичних вечерів (також з рефератами) 17; усіх вистав 7, в тім числі 2 дитячих. Всіх рефератів було загалом 36 на різні історичні й історично-літературні теми. Драматична секція товариства урядила 4 вистави. Окрім того 26. лютого уряджено народне свято з нагоди 46-их рокових смерти Шевченка. Дня 2. марця діти членів „Просвіти“ виставили в салі „Просвіти“ Лисенкову „Кову-дерезу“, а 27. цвітня відбув ся диточий вечір, на яким виставлено частину з опери „Зима і весна, або снігова краля“ і дано багато деклямацій та співів. Виконавцями на сих вечерах були виключно діти від 6—12 літ. 7. липня урядило товариство в саді великий народний фестив. Річні загальні збори товариства, на яких прийнято звіт з діяльності за минулий рік, відбули ся 8. цвітня. В попереднім році засновано фонд імени Смоленського для видаваня українських книжок історичного змісту. В марці звернула ся

рада товариства з відозвою про сей фонд до учеників і прихильників покійного і за короткий час зібрано 250 руб. Коштом сего фонду видано книжку М. Комаря „Запорожські вольности“. На останніх загальних зборах ухвалено отворити в осени с. р. початкову школу для дітей обох полів. Учебний план вже вироблено і подано до затвердження і є надія, що на отвореня школи прийде дозвіл. Усі предмети будуть викладати ся в школі по українськи, окрім науки російської мови. Книжок продано в першій півроці більше як на 500 карб.

— Кацапске „мордобитіє“ перед судом. Пам'ятне кацапске віче дня 15. липня у Львові відгукне ся перед судовою решіткою. Як відомо, на тім вічу аргументовано справу виступлевія трех москвофільських послів гнилыми яйцями і пощочинами. „Галічанін“ спершу промовчував ту погану подію, але она не дала затушувати і стала голосна. Тепер пос. Давидяк виволік єї „в імя солідарности“ перед суд. Як доносить одна з часовисий, пос. Давидяк зробив до прокуратурі донесене, в яким цвітистим стилем описує, як єго чотири доктори вибили по лиця. Тими господами є: др. Черлунчакевич, др. Геровский, др. Вергун і др. Юліян Яворский з Київя. Прокуратурія відступила ту жалобу секції III і обжалувала тих чотирох докторів о переступі §. 15. закона про охорону свободи виборів і зборів. Жалоба о. Давидяка викликала в кацапських кругах незвичайну констернацію.

— Страшний град величини бульби і ледових криг навістив минулої неділі ціле пасмо громад Рогатинщини і Підгазччини, полишаючи за якої півгодини грізного клекоту й шуму елементів страшну руїну всіх плодів землі. Згаданого гарного дня 11. с. м. в часі небувалої в нашій підсоню тропікальної спеки в одну мить стемвіло ся над вечір від хмар пертих бурєю з охресности Рогатина, і розпочав ся шалений танець елементів, роблячи собі вузький, але довжезвий шлях від Рогатина через Уїзд, Серики горішні, Свистільники, Славеятин, Литвинів і в напрямі Зарваниці. Градова туча разом з шаленим вигром знищила без пощади по дорозі все, не щадячи столітніх тополь, яблонь а навіть корчів. Добуток рілляника увесь змішаний з болотом. Що йно під серп дозрілу пшеницю та не тиканий ще овес поклато до землі як дошку, ярини просто не пізнати, де була, а вже з кукорудзи та бараболі лишила ся сама стерня. Замітна річ, що тим самим шляхом до трех літ отсе другий раз навіщує нашу околицю сей страшний гість.

— Вінчаня. Вінчанє п. Володимира Стебленкого, укінченого богослова, з панною Оленою Твардієвичівною, дочкою о. Юліяна і Анни з Даниловичів, відбуло ся дня 8. серпня с. р. в парохіяльній церкві в Лолянці. — Вінчанє п. Володимира Довговича, укінченого богослова, з п. Марійкою Величковскою відбуло ся дня 11. серпня с. р. в церкві св. Петра і Павла у Львові.

— Студенти злодіями. В першорядній реставрації готелю „Imperial“ сповняв обовязки касиєра студент I року прав Іван Губер, бідний хлопчиско, що не маючи з чого удержатись, підняв ся аж такого фаху. Свої обовязки сповняв так совісно, що властитель реставрації відносив ся до него з великим довірем, дарма що Губер в останніх часах дістав ся в дуже підозріне товариство. В ночи з 30. на 31. липня, коли замикав касові рахунки, користаючи з довіря, яке полишало єго без контролі, здефравдував 1.900 К і щез без сліду. Властитель реставрації не хотів шкодити опінії студента і ждав кілька днів, не доводячи про мальверзацію поліції. Колиж дізнав ся, що Губер тратить гроші по нічних байзлях в товаристві здеморалізованих женщин, дав знати поліції. Глядаючи тревали довго, аж в понеділок придержано дефранданта на двірці в Кракові. Знайдено при нїм ще 240 К. Губера відставлено до слідчої вязниці львівського суду. — Перед кількома днями окрадемо при ул. Зеленої ч. 34 якусь Анелю Іссак. Злодій дістав ся до мешканя крізь вікно, розбив куфер і забрав з него золоті годинники, ланцуски, перстені і т. п. вартости кілька тисяч корон. Підозріне упало на студента VII кл., Володислава Фриштака, що учив ся приватно і кілька днів перед тим випровадив ся з тої каменіці. Поліційне слідство викрило, що Фриштак справді допустив ся тої крадежи. Він признав ся до вини і сказав, що частину дорогоцінностей заставив, а частину закопав на Стрільниці.

— Комета „Данило“. Від 25 літ не мож було бачити комети голим оком. Аж сего року відкрив одну з комет названу „Данило“ американський астроном-аматор дня 9. червня. Тоді була вона подібна до зьвізди одинацятї величини і мож було бачити її крізь невеликий дальневид. Виглядала як мала, круглава, ясна хмарка, находила ся в констеляції „риби“ недалеко рівника і посувала ся на північний схід. На основі пороблених від тоді помічень показало ся, що комета щойно 4. вересня с. р. зблизить ся до сонця на віддалене 113 міл. киль. а в початках серпня буде віддалена від

Матеріяли до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Ч. 50.

Лист Із. Воробневича до Осипа Барвінського, писаний 6. липня 1867.

(Дальше.)

Химерна та критика, що би, милий друже, робити, щоб ї ласку зєскати? Моя думка у 8 ч. „Правди“ такъ наначатана:

Вирісь в лісі дубъ хороший — Рівний кучерявий А у невяки хлопець гарний — Білий та румяний.

кождому упадає увъ очи, що кучерявий і румяний не добрий римъ — у моемъ манускрипти такъ стояло:

Вирісь въ лісі дубъ хороший Рівний кучерявий А у неньки хлопець гарний Хороший, білявий.

У довшихъ поезияхъ не вредить то, але у поезейці з трома строфами гей якось дуже у очи оно владає.

Я дужаю відъ днина до днина, здорове поволи назадъ вертає. Пью теперъ живтеду... и зъ чабанами розмовляюся. Красно жити на полонині меже овечками, де хмари рукою досягнути можъ, де вірли свої гнізди будують,

де медвідь бизстидно свій трібуть відбїрає.

Рікъ тому якъ вила жівка на воловоді зъ полонини корову — медвідь надскочивъ и и таки її зъ рукъ корову взявъ.

Я зновъ вже далеко заскочивъ, правдива расподія сей листъ. Дякую тобі, друже мій щирій, за твій любій листъ... він мене потішивъ — покріпивъ, зъ тебе гарний свияцникъ буде, бо умієшъ дуже добре хорихъ потішати.

Не жаль мені, братчику коней, ти ще мене не знаєшъ... у мене масток ніякой вартости не має... але я хотівъ бимъ — щомъ писавъ, що коні запалили ся — оддаленіє лікаря яснійши описати. Досить і сеї нісенітниці.

Сей листъ дістанешъ відъ редакції „Правди“, бо не знаю, чи ти ще у Львові, чи вже влітивъ зъ того см... гнізда до своїхъ дорогихъ родичівъ. Що робить твій дорогой братъ Олекса і Володко? Зъ Шляхтенціръ пишїть до мене... Я теперъ півъ вдівцемъ, моя дорога жина у Чернівцяхъ у курації — листъ мене потіша. Зъ дурнихъ пивокъ щобъ таке сталося! Ще не чувано!

Перед 6-ма літями мала моя жина herzbeutelentzündung два місяці по моімъ слюбі, клали ся й на груди пивки, і ті значки, шрами (Narben) від того часу усе потрохи ростять. Я у журбі вилікі, Бозна якъ операція впади. Господь моя вся надія. Досить и сего.

Мотиви, котрі я до моїхъ поезій и повістїй, я особливо зъ гуцулского люду беру, вїквочую я у мої душі, бо вже тої чистоти природної нивайдишъ меже нашими гуцулами. Гуцуль, загаломъ сказавши, злидацілий чоловік, пняця, злодій, рабъ жидівский — рідко, дуже рідко знайдешъ де ще непопсовану душу. Пняство, злодійство, ку...о, лї невство, мста, сварня, заздрість то свойства Гуцулівъ. А тепер збіднівши ще гірши у ту пропасть впадають. Моя парафія має 5 квадратнихъ милъ, и близько до 2500 душъ... и виліка річъ знайте 4—5 справидливихъ, уцтливихъ людемъ, всі индеферентні прогівъ церкви, поступу и всего доброго. Місяця Декевря т. р. зємувавъ Пріць Коморіцанъ, наймаючий Гуцуль зъ мої парафії свою худобу на Турколові — полонині. Коло него були 21 літни Іванъ и 16 літни Максимъ, оба рідні єго сини.

У ночи відтявъ Іванъ рідному батькові сокєрою голову, обіклавъ єго цілемъ сажнимъ дровъ и запаливъ зємарьку и все шо було. 36 часівъ паливъ вінъ свого батька и згорілі кости обухомъ такъ подробивъ, шо пре Agnoscierung лікарі непізнали, ци то люцкі кости...

(Дальше буде).

землі на 77 міл. кіль. Тому одначе, що ясність комети змагає ся в міру її зближення до сонця, можна сподівати ся, що она ставати мезимраз яснійша. Тепер она така ясна як головна звізда Плеяд, зн. видна для голого ока. Але щоби бачити її, треба або дуже рано вставати, або пізно йти спати, бо вона сходить коло год. 1. в ночі. Дня 14. с. м. комета переходила трохи на північ від зьвізди "Г" в констеляції «Близьнюків» недалеко полярної зьвізди і зійшла о год. 2. в ночі. Коло 21. с. м. її блеск так зросте, що вона стане помітним явищем. Крізь дальневид мож буде виразно побачити її хвіст, короткий але широкий звернений до зевіту. З кінцем вересня сила блеску буде маліти і комета буде сходити щойно о 5. год. рано; одначе она до перших днів слідуочого року буде показувати ся на східній стороні неба.

— Судний день в Каса Блянка. Дописуватель Daily Mail, яко очевидець, описує події підчас бомбардовача Каса Блянки. Минувша субота і неділя — пише він — перейшли супокійно і тихо. Я виїздив кілька разів з Каса Блянки в глибину краю, але не помітив нічого незвичайного. В місті я перемешкував в „Іспанським заїзді“, де крім мене і д-ра Кера, шкоцкого місionarя, не було більше нікого, бо всі повтікали. В понеділок рано о 4. год. збудив нас возній англійського консуляту і радир, скоро вбирати ся і утікати до консуляту. В 20 минут по 5. год. рано ми побачили з даху консуляту кілька лодий з панцирника „Галітеа“, як влили прямо до порту. В порті і на близьких улицах настав небувалий рух. Се Мулей Емін, командант залози, готовив ся до оборони і стягав своє військо. В решті міста було спокійно. Нараз о 6. год. гримнув десь на березі перший стріл. „Галітеа“ на то лише ждала і розпочала канонаду. В тій хвили фляги на консулятах французьким та іспанським, знижені до половини на знак жалоби по вимордованих Европейцях, піднесли ся високо в гору на доказ, хто є паном міста. У відповідь „Галітеа“ загреміли пушки з міських батарей, але канонада була коротка і слаба. Пражені гранатами і шрапнелями мавританські артилеристи, утікли, хто ще жив, серед найбільшого переполюху. Тимчасом відділи іспанського війська незаметно бічними улицями добила ся до свого консуляту і обсадили плоскі дахи. А над мавританською дільницею міста тріскали шрапнелі оден по другім, несучи смерть кождому, що появив ся на улиці. Під напором вибухів гранатів вилітали у воздух цілі доми. На уляцях видно було лише раненчх і поодиноких їздців мароканської кавалерії. Всього потратило голови, військо розбігло ся, а остали самі офіцери. Страшна канонада тривала близько пів години, потім нараз все притихло. Але за кілька хвиль знова відозвали ся армати з панцирника „Галітеа“. Канонада тривала з малими перервами до 7. год. вечер. З мароканського війська в місті вже не було й сліду, за те надтягнули ватаги опришків з околиці і мимо граду куль почали рабувати і вивозити з міста чуже добро. Жидівску дільницю спльондровано до тла, а всіх жидів, що не утікли до консулятів, безпощадно вирізано. Різня і рабунок тривали цілий день і цілу ніч. Крім жидів мордовано жінки і діти мавританців, если боронили ся перед опришками. Другого дня рано в ограбленім і знищенім місті царила глуха тишина і спокій.

Оповідки.

— Репертуар руского театру в Раві рускій. В відновленій салі сторожи огненої. Початок о год. 8. вечером. Білети продає аптика. В суботу дня 17. с. м. „Жиди“ сензацийна драма в 4 діях Чірікова. В неділю дня 18. с. м. „Запорсжець за Дунаєм“ народна оперета в 3 діях і „Вечерниця“ Ніщинського. В понеділок 19. с. м. „Суета“ комедия в 4 діях Карпенка-Карого. — На Ясну Гору до Гошова! Подібно як в минулих роках і сего року приготовляє ся богоміле в честь Пресвятої Богородиці на Ясну Гору до Гошова. Люди так зі Львова, як і з околиці бажаючі взяти участь в сім

св. богомілю, зволють зголосити ся до ОО. Васильян у Львові, ул. Жовківська ч. 36. Зголошувати ся можна або самим або через своїх Вп. Отців духовних. Ціна їзди там і назад залізницею (3. кляса) вносіть: зі Львова 4 К 10 с, зі Ширци 3 К 20 с, з Миколаєва 2 К 70 с. Відїзд богоміля є назначений на 24. н. ст. серпня с. р. Поворот 25. н. ст. серпня вечером. Близші відомости подасть при замовленю білетів монастир.

— Посольські звіти будуть складати: пос. о. Онишкевич в Підгайчиках, рудецкого повіта, дня 18 с. м., в Рогізні, самбірського пов., дня 19. с. м. о 4. год.; пос. Петрушевич: в Сокалі в „Нар. Домі“ дня 18. с. м., а в Холлові дня 19. с. м. о 1. год.; пос. Колесса: в Микулинцях 18. с. м. о 12. год., в Теревовлі 18. с. м. о 5. год. і в Чорткові на Вигнанці 19. с. м. о 4. год.

Телеграми

з дня 15. серпня 1907.

Вільгельсгиге. Король Едвард прибув ту вчера по полудне в гостину до німецького цесаря. Оба монархи привитали ся дуже сердечно, почім поїхали на замок Вільгельсгиге, де відбули перегляд війська. Вечером відбув ся двірський обід в честь гостя, в яким взяли участь також німецька цесарева, кн Більов, секретор Гардінг та інші достойники німецькі і англійські.

Льондон. До Standard-у доносять з Вашингтона, що переговори Японії із Зєдиненими Державами в справі закінчення договору перервано, бо Японія відкинула поставлені у словини Зєдинених Держав.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і кавария — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 14. серпня 1907. О. Вол. Коваровский з Городниці, Сав. Левицкий зі Станиславова, Юстин Савицкий з Ясла, о. Йос. Ленчик з Яблїнки виж, о. Евг. Рудницький з Добринова, Ів. Савицкий а Мокротина, о. Вол. Ключа з Гвіздця, о. Алекс. Кваснюк з Іванчан, о. Григ. Мороз з родиню з Борині.

Поручає ся дешево і совісне

Артистично ритівниче заведене

А. ЗІІМАНА

— у Львові, ул. Сикстуска ч. 14. —

Робітня металевих і кавчукових печаток.

Мовограми, герби і всякі гравури — виписки ритовані і лянї, прасовані бляхи для сторожий і товариств — Поручає ся яко доставець ріжних руских товариств і Урядів парохіяльних. (1—25)

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 1. до 15. серпня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлень. В неділі і свята 2 представлень о 4. год. пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлень. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

! К а ш е л ь !

Хто на него не звертає бачности грішить проти власного тіла!

КАЙЗЕРА

Грудні-Кармельки

з 3-ма соснами.

Лікарско випробовані і поручені проти кашлю, хрипки, катару, флегми і закатареню устної ями.

5120 нот. дол. свідочств доказує, що они додержують, що прврікають.

Пачка 20 і 40 сотикв.

Доза 80 сотинів.

набувати можна у всіх аптиках, дрогуериях і ліпших корінних торго-влях.

Всілякі

КУПОНИ

і

вильосовні цінні папери

виплачує без потручення провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного.

При нагоді побуту у Львові поручаємо і просимо не залишити відвідати робітні нашого Товариства.

Одиноке Товариство
для розвою рускої штуки

у ЛЬВОВІ площа Бердардиньска ч. 8. (Краківский готель)

виконує у власній **Артистичкій різьб'арско-позолотарській робітхи**

по приступних цінах хороші, правдиво артистичні церковні предмети як: іконостаси, вітварі, кивоти, процесійні образи, проповідницї, рами до образів, всякі церковні образи і пр.

Народний стиль, народні мотиви, на жадане можемо примікити.

З замовленем належить звертати ся просто до Дирекції Товариства

у Львові, пл. Бернардиньска ч. 8. (Краківский готель).

ПРОСИМО СПРОБУВАТИ.

Перед відданем роботи просимо жадати від членів Товариства легітимациї.